

זכרון תורת משה

אכסניה לתורה וחסידות

י"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת כי תצא

י"ג אלול תשפ"ה

שנה כ"ה גיליון אלף רכ"ה

זמני כניסת ויציאת השבת

ר"ת	הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
בני ברק	6:38	7:36	8:11
ירושלים	6:22	7:34	8:14
באר פארק	7:03	8:20	8:32

ושבית שבי

מכ"ק מרן אדמו"ר רביצ"ק
הרי"מ זיע"א

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו
ה"א בידך ושבית שבי (כ, א)
ופירש"י הק' במלחמת הרשות
הכתוב מדבר.
וביאר רביה"ק דאיתא בגמרא
(קידושין ט"ז:) "שכר מצוה בהאי
עלמא ליכא", אך כל זה דווקא
שכר מצוה עצמה, אבל שכר על
היודו מצוה שהאדם מוסיף
ומהדר בעצמו, על זה איכא שכר
גם בעולם הזה.
וכן מצינו גם אצל משה רבנו
שזכה לקרני הוד כדאיתא בגמרא
(דברים לז.) "אמר ר' חמא בר'
חנינא: לא העשיר משה רבינו
אלא מפסולתו (שאריית הפיסול)
של לוחות הברית, שנאמר: "פסל
לך שני לוחות אבנים כראשונים"
(שמות לז, א). "פסל לך" כוונתו:
פסולתו — שלך יהא. וכיון
שהלוחות היו של אבן יקרה מאד,
היתה פסולתם אבנים טובות".
היינו הידור מצוה הסובב את
המצוה, דהלוחות הם התורה
ופסולתו הוא ההידור, ועל הידור
מצוה זו נתעשר וקיבל שכרו כבר
בעולם הזה שקרנו עור פניו.
וזהו כוונת רש"י הק' כי תצא
למלחמה על איביך דבמלחמת
הרשות הכתוב מדבר, לפי
שבמלחמת חובה שהיא מצוה
וחובה גמורה, לא שייך "ושבית
שבי", לקבל שכר כבר בזה
העולם, אבל במלחמת רשות
שהאדם מקדש עצמו במותר לו
כדאיתא (יבמות כ.) זהו גדר
הידור מצוה, ואפשר לקבל שכר
כבר בעולם הזה, ולכן נאמר בה
"ושבית שבי".

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר
שליט"א

ירגיש שהיצר הרע עומד לצידו וסייף בידו ואורב
לו להורגו. ואם אינו מרגיש - סימן שערף ראשו

הרה"ק זי"ע: "באם לא תרדוף
אחריו, לא יבער בקרבך, דהיינו,
שלא בכל עבירה שהאדם נכשל בה
ל"ע, הוא ענין של רדיפת היצר"ר
אחריו, אלא פעמים שעד כדי כך
האדם הוא הוא הרודף אחר יצרו
הרע רח"ל.

וכנ"ל שכשהאדם נלחם עם היצר לכל ייכנס ויכבוש מחלקו
אפי' משהו - אזי יעלה בידו ויהיה בבחי' "על איביך".

וכידוע מאמר הרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע, שהאדם
צריך להרגיש את יראת ה' ולפתח מוהיצר הרע בהרגשה
מוחלטת שהיצר הרע עומד לצידו וסייף בידו ואורב לו
להורגו. ואם אינו מרגיש כנ"ל - סימן הוא שכבר ערף את
ראשו ל"ע.

והנה ידוע המימרא מחז"ל הק' "הכל בידי שמים חוץ מיראת
שמים" (גדה טז:) ולכאור נראין הדברים כסותרים את דברי
חז"ל המובאים למעלה דאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו,
אלא ביאור הדברים הוא, דלעולם הבחירה בין מצוה לעבירה
היא עבודת האדם ותלוי באמת ביד האדם.

אמנם, יש ענין שמתחזק בתפילה וזוהי "הושיענו אבי כי באו
מים עד נפש", ואז מקבל סייעתא דשמיא, וביותר יהיה נקל
לו לבחור בטוב ולזכות ליראת שמים. יעזור הקב"ה שנוכח
לאהבת תורה ויראת שמים ותשובה שלימה מאהבה,
והתמדת התורה והמצוות, מידות טובות, תורה עבודה
וגמ"ח,

כתיבה וחתומה טובה וסליחה מחילה וכפרה, תחל שנה
וברכות", ולבריאות השלימות, ולשמחה השלימה, ולכל הישועות
בנו"ר, ולבנין בית המקדש שוין יעצט אויף א זיסע אופן אויף
אייביג.

כי תצא למלחמה על איביך ונתנו ה' אלוך
בידך ושבית שבי (כ, א)

ובכפ"ק - שבמלחמת היצר הכתוב מדבר,
דהיינו מלחמה שיש לאדם יום עם
היצר הבוהר בקרבו, ואלמלא הקב"ה עוזרו
אינו יכול לו. ובכל עת ובכל זמן אל יסיח
האדם דעתו מלחמה זו ולא ירפה אפי'
שעה אחת מלהרגיז יצר טוב על יצר הרע, לכל יראה היצר שיש לו
פתח אצלו, דאם כן כבר יקבע מושבו אצלו.

ולכן צריך להיות כסדר במלחמה גדולה, ואז לא יבוא לידי נפילות
כלל וכלל, דאם הוא זה שלוחם בראשונה נגד היצר, הרי בכך
מרחיקו ממנו.

וזהו "כי תצא למלחמה", שבכי האי גוונא שאתה יוצא למלחמה
בראשונה נגד היצר, אזי, על ידי זה, תהיה שליט על איביך.

ואל יעלה במחשבתו ח"ו מחשבת פסול שבכוח עבודתו העצמית
השיג את כל החיל הזה בהתגברות נגד היצר, אלא אדרבא, צריך
לדעת שאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו.

וזהו שכתוב "ונתנו ה' אלוך בידך". ועבודת האדם היא להתחיל
באתערותא דלתתא ועי"ז יבוא לאתערותא דלעילא, וכמאמר
חז"ל פיתחו לי פתח כחודו של מחט וכו', ובדרך שאדם רוצה לילך
מוליכין אותו, והבא ליטרה מסייעין אותו.

ואף גם זאת מבשרנו הכתוב שלא זו בלבד שתנצח במלחמה נגד
היצר, אלא גם "ושבית שבי", דהיינו הניצו"ק שנפלו בשבי, אז
יהיה להם ג"כ עלי, ויתקנו בשורשם במקום עליון.

והנה כאמור עבודת האדם בהאי עלמא הוא לחיות במלחמה
תמידית נגד היצר, ולעולם יהא אדם ערום ביראה (ברכות יז.)
ובתחבולות תעשה לך מלחמה (משלי כד, ו).

וכידוע העובדא מהרה"ק רבי פינחס מקאריץ זי"ע שבא לפניו
אברך א' והתאונן על גודל היצר הרע הבוהר בקרבו, ושאל בעצת
רבו איך יעשה לו תחבולות להניצל ממלחמת היצר, ואמר לו רבו

גדולה שמחה שבכוחה יכול כל אדם לזכות לכל טוב - מאוצר השמחה של מרן רבינו שליט"א

לצורך בהירות הדברים יתחלק הענין לכמה חלקים.

א. ההכרח למידת השמחה. הדבר ברור ופשוט, כי עיקר הכח שמניע את האדם לעשות ולפעול טוב בין ברוחניות ובין בגשמיות, ולהתגבר על כל המכשולים והקשיים הנערמים בדרך הוא: השמחה.
דכשהאדם בשמחה ורוחו טובה עליו יש לו החשק והרצון לעשות מה שצריך, וכן כשנעמד לפניו איזה קושי, אזי בקל מחפש ומוצא עצה ופתרון ומתגבר ע"ז וממשיך בדרך.

וכמו שאנו רואים בחוש בדרך בני אדם כי יש ולפעמים עובר עליו דבר של עגמת נפש, והנה ביום האתמול נחלש מזה ולא ידע לשית עצות בנפשו, וביום
המחרת מקבל אותו הדבר ממש יותר בניהותא, ואין דבר זה מצליח להפריע כ"כ את מנוחת נפשו, וממילא מתחזק ומתגבר ומוצא דרך איך לעבור דבר זה
ולהמשיך בסדר יומו. וההסבר לזה הוא כי ביום השני ה' מחזיק בנפשו בשמחה ובשלמות הנפש, ממילא פעלו כוחות נפשו כדבעי, ועשה מה שצריך לעשות.
כי כשיש לאדם שמחה בלב, נעשה בריא בנפשו, וכאשר כוחות נפשו מתחזקים כשרונותיו יוצאים מן הכח אל הפועל, וממילא מתחזק למצוא דרך להתגבר
על כל הקשיים. וכן הדבר בטבע הגשמי, דכשהאדם בקורת רוח ובשמחה מתחזקים כוחות הגוף כידוע, וכשגופו חזק ובריא יש לו הכח לאמץ כוחות הנפש.
ופעם הראה רבינו מה דאיתא מהרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר זצ"ל, שאמר: "שהוא תולה את הסיבה לכך שלרשעים טוב להם בעולם הזה, מפני שבדרך כלל
הם שרויים בשמחה, כי גדולה שמחה שבכוחה יכול כל אדם לזכות לכל טוב". הרי שהשמחה - אף במוכן הגשמי - מחיה ומחזקת את האדם, ומביאה כל טוב.

והיה בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך וכו' תמחה את זכר עמלק וגו' (כה, יט)
יש להבין דלכאורה רק אחר שעושים מלחמה אפשר להניח מכל האויבים, וכאן רואים ההיפוך, שאחר שיבואו אל המנוחה או אז תמחה את זכר עמלק.

אלא יש לומר, כי הכ' לרמוז בא, דקאי על אויב הרע הזה הוא השטן היצר"ר שאורב בתחבולותיו ופורש רשת ציד להפיל האדם לבור שחת ושואל, וכשזוכה האדם להתגבר עליו ולהכניע יצרו הרע וניצל מלחטאו, או אז יש לו עבודה רבה וקשה שלא להכשל בהתנשאות וגיאיות לומר כוחי ועוצם ידי עשה לי לגבור על היצר ולנצח במלחמה, והאמת אינו כן, דאלמלא הקב"ה עוזרו אינו יכול לו (קידושין ל:).

זה הכוונה והיה בהניח ה"א לך מכל אויבך מסביב, הוא היצר"ר שזכית לנצחו, יש לך לדעת כי לא הגעת עדיין למנוחה, ואזור מתניך וחגור חרבך כגבור ותמחה את זכר עמלק מתחת

השמן הוא עמלק

ד"ה מפ"ק מרן אדמו"ר רבינו הקדוש ט"ז ע"א

השמים, שעדיין זכרו של עמלק מוקנו בתוכך ולפתח חטאת רובץ (בראשית ד, ז) להכשילך בחטא הגאווה, ויש לך לשרש אחריה.

ומלחמת עמלק מרמז על ענין הגאווה, דכתי' (דברים שם, יז) זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים, הכוונה בזה שבצאתם ממצרים היו ישראל ברום המעלות וענני כבוד חופפים עליהם ונהנים מזיו השכינה, וא"כ במה היה כוחו של עמלק להכשילם, והלא לא היה להם שייכות לצד הרע כלל, והיו רחוקים מלחטאו כמטחוי קשת, אלא ודאי שבא להילחם כנגדם ולהביאם לידי התנשאות שיכירו שהם זכים ונקיים וקרובים לשכינה, וממילא יבואו לידי גאווה שמרחיק האדם מהקב"ה, כדאיתא בגמ' (סוטה ה.) כי רס ה' ושפל

ידאח אמר רב חסדא ואיתימא מר עוקבא כל אדם שיש בו גסות הרוח אמר הקב"ה אין אני והוא יכולין לדור יחדיו, ועל כן ציונו להלחם בקליפת עמלק בכל דור למחותו מכל וכל ולמאסו בתכלית המיאוס תועבת ה' כל גבה לב (משלי טז, ה), ולזכור בכל עת ובפרט אחרי ניצחון על היצר"ר כי עדיין רחוק הוא מלנוח מהעבודה המוטלת עליו.

וכתב בספר חובות הלבבות (שער יחוד המעשה פרק ה) ואמרו על חסיד שפגע באנשים שבים ממלחמת אויבים, ושללו שלל אחר מלחמה חזקה, אמר להם שבתם מן המלחמה הקטנה התעתדו למלחמה הגדולה, אמרו לו ומה היא המלחמה הגדולה, אמר להם מלחמת היצר וחיליו, ע"כ.

ויש לומר שהכוונה הוא כענין הנ"ל שחזרו ממלחמת היצר הרע בתרועת נצחון, ואז אמר להם החסיד שעדיין לפניכם מלחמה גדולה של היצר וחיליו שאורבים להכשילו בגאווה, וישים עינו וליבו להתגבר ולהיות שפל בעצמו.

וברוך שמו, וסיים בסיפורו "וא החלטתי שלא לנסוע עוד לגרמניה לשאוף אויר צח".

שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך (שם)
 במדרש רבה (ו, א) מתן שכרה של מצוה זו, שאם אין לך בנים נותן לך בנים דכתיב ואת הבנים תקח לך.

ויש לומר שלכן הבטיח שיהיו לו בנים בשכר שלוח הקן, כי מי שאין לו בנים אכזר בטבע, כי אינו מורגל להרגיש בחסרון זולתו ולהשיגח בטובתו, ולפמ"ש רמב"ן טעם מצות שילוח הקן הוא להרגיל אותנו במדת הרחמים, ולכן מדה כנגד מדה מי שמקיים מצות שלוח ואין לו בנים ומ"מ מרחם, השכר שיהיו לו בנים, וק"ל. (כתב סופר)

בנו זה סורר ומורה איננו שומע בקולנו (כא, ב)
 גדול בן סורה ומורה הוא כתוצאה מכך שאינו שומע בבית הוריו את קול התורה הקול של לימוד מימרות אביו ורבא, וקול תפילה וזהו כוונת הכותב סורר ומורה איך גדל בן סורה ומורה התשובה לכך היא איננו שומע בקולנו איננו שומע בבית הוריו קול תורה ותפילה. (רשומים בשמן, הגר"ש אונגר בשם אביו) *

את בתי נתתי לאיש הזה (כב, טז)
 יש לרמוז שדבר הראשון שצריך לבדוק בשידוך שהחתן יהיה ראוי להקרא איש (ויין א מענטש). (שר התורה הגאון משעבין זצ"ל)

והנה הוא שם עלילות דברים לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי, ופרשו השמלה לפני זקני העיר (כב, יז)
 יש לפרש הכותב והנה הוא שם עלילות דברים השטן בא ושם עליו עלילות דברים שחם ושלום בגדנו כך בורא עולם לא מצאתי לבתך בתולים שאף בחודש אלול שמולו בתולה, לא עבדנו אותך.

ופרשו השמלה נפתח ונפרוש את הפרכות ונשאל את התורה הקדושה שעדותה כשירה בוודאי אם אמת נכון הדבר, והנה התורה הקדושה אומרת שהדבר אינו נכון, ואתה רבנו של עולם האמנת לדברי השטן, והרי בתורה נכתב וענשו אותו מאה כסף שכביכול עליך רבנו של עולם לשלם לנו מאה כסף דהיינו פרנסה, שפע והרחבת הדעת, ועוד ולו תהיה לאשה לא יכול לשלחה, כל ימיו אינך יכול לשלחנו ולהחליפנו באחרים. (הרה"ק האמרי חיים מוויניץ ז"ע בשם הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב ז"ע)

שנה טובה ומתוקה – בדברי תורה...

את ברכת שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה מפרש הרה"ק רבי צדוק הכהן ז"ע בספרו פרי צדיק (מאמרי ר"ה אות ב') כי ברכה זו מכוונת על עניני רוחניות, וכה לשון הקדוש: "שנה טובה היינו בדברי תורה, דסתם טוב" הוא בדברי תורה, כמו שאמרו (ברכות ה, א; ע"ז יט, ב) אין טוב אלא תורה... שתחדש עלי טובה – שיהיה חידוש השנה בדברי תורה שהוא אור כי טוב, ומתוקה – כמו שנאמר (תהלים יט, יא) ומתוקים מדבש ונופת צופים, היינו שירגישו טעם בדברי תורה... שיכנסו הדברי תורה למעמקי הלב..."

מצוות יקרים ואמרות טהורות על הפרשה

לעולם הוא וזרעו אחריו. (עוה"ת).

וכי יהיה באיש חטא משפט מות (כא, כב)
 נראה לי לפרש דהכתוב בא לרמוז אשר הכוח ניתן ביד הצדיק אפילו אם נקנס על האדם מיתה ח"ו, הצדיק על ידי תפילתו מהפכו לרחמים ומבטלו.

וזהו שאמר הכותב וכי יהיה באיש חטא כזה, אשר הוא משפט מות והומת פירוש, שהצדיק יכול לבטל הגור דין להיות תלוי ועומד עד שיעשה תשובה שלימה וישוב אל ה' וירחמנו. (מאמר מרדכי)

שלח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך (כב, ז)
 ובמדרש (פ"ו, א) אם קיימת מצוה זו אתה ממהר לבוא מלך המשיח שכתוב בו שילוח וכו' בשם הרה"ק מסאטמאר זצוק"ל שמעתי דבשילוח הקן איתא בגמ' (בבא מציעא קב:) כי יקרא פרט למזומן ובגמ' (סנהדרין צז.) ג' באין בהיסח הדעת וחד מינייהו משיח, א"כ שפיר בזכות שילוח הקן שבא בהיסח הדעת וזכה לביאת מלך המשיח שגם הוא יבוא בהיסח הדעת. (דברי נפתלי, האדמו"ר מטשאקאוו)

אשר קרך בדרך
 חסיד אחד שהיה בין אנשי לוייתו של הגה"ק רבי אברהם מסוכוטשוב ז"ע בעת נסעו פעם לקרלסברג להתרפא סיפר: כי בשבת הראשונה לבואם שכח הלכו ברחוב ופתאום שם לב הרבי לאיש אחד שעמד בפתח חנותו וסגירה בפיו, הסתכל הרבי בשלט שמעל החנות וקרא מעל גבו את השם הראשון אברהם בלועזית, מיד נגיש לאותו איש ושאל אותו, אתה הוא בעל החנות, השיב הן! אמר לו, ושמן אברהם, השיב הן! לא יכל עוד הרה"ק לעצור ברוחו ואמר לו: "יהודי ששמו אברהם ומחלל את השבת בפרהסיא", וסטר על לחייו של האיש.

נתמלא האיש כעס וקרא לשוטרים ונעשה רעש, מסביב התאספו המון אנשים, והשוטרים עמדו לאסור את הרה"ק, ראו התסידים והבהילו את רב המקום שיתערב בענין למען לא יאסרו את הרה"ק.

ואמנם בהתערבות הרב המקומי שהסביר למשטרה כי הרה"ק הוא גאון יהודי מופלגה ודעתו אינה סובלת חילול שבת קודש שהוא מעיקרי יסודי היהדות ועל כן עשה מה שעשה מתוך כוונה לשם שמים, וכך פטרו את הבעל "אבני נור" בשלום ורק קנסוהו בסכום סמלי כקנס בויון לבעל החנות.

לא יכול היה גאון ההלכה לראות בעינו ולסבול כיצד יהודים מחללים את שם ישראל ושם שמים בפרהסיא הדבר היה מרגיז עד עומק נפשו,

ביחוד לא היתה דעתו נוטה מיהודי אשכנז, והיה שונא את הארץ הזאת, הוא היה אומר שגרמניה היא עמלק שכתב אשר קרך בדרך וגרמניה מקררת את כל היהודים דאזירה של הארץ הזאת מטמאה. והיה אומר, "כל אימת שאני בא לשאוף אויר צח בגרמניה קשה עלי לחדש שם חידושי תורה, לשנה אחרת נסע לשצווייץ מקום מרפא בפולין, וסיפר ששם אפילו העצים רוצים לשמוע קדושה וסידר מנין והתפלל בציבור ביער ושמע בשעת התפלה כי העצים אמרו קדושה וענו אמן וברוך הוא

הגאון הצדיק רבי יונה פארסט זצ"ל סיפר מעשה נורא. בעת שהרשעים החלו במלאכת הרציחה במדינות אירופה, ואספו את היהודים בעירו אל קרונות בקר כדי לשלחם אל מחנות ההשמדה, היו שם שתי משפחות שקשרו קשרי שידוכין. בראותם כי עת צרה היא וכי הם עומדים להישלח למקום שממנו לא ישובו, החליטו לחתן את החתן והכלה לפני שילוחם. הם קיוו כי וזות המצווה תעמוד להם. בעוד הרשעים עוברים מבית לבית, אספו בחשאי מניין וערכו חופה בחצר בית המדרש. לאחר מכן נטלו ידיים לסעודת מצווה, ומשם מהירו לקרונות הרכבת.

ואכן, תמימות לבם וחזק אמונתם עמדו להם. החתן והכלה זכו שניהם להינצל מגיא ההרגעה. לאחר המלחמה הם נפגשו והקימו בית נאמן בישראל.

האריז"ל כתב על הפסוק בפרשתנו (דברים כב, ח): "ועשית מעקה לגגך". "מעקה" בגימטריה "גבורה", ו"גגך" בגימטריה כ"ו, כמניין שם הוי"ה ברוך הוא. זהו "ועשית מעקה לגגך" - כלומר, תהפוך את הגבורות והדינים למידת הרחמים הרמוז בשם הוי"ה.

בזה יש לרמוז כאן: "כי תבנה בית חדש, ועשית מעקה לגגך". פירוש, על ידי שבונים ומקימים בית חדש בישראל, מהפכים בכך את מידת הדין למידת הרחמים, כמעשה שהיה.

כי תצא למלחמה על אויבך (שם)
לכאור הוה ליה למימר כי תלך, והנראה דהתורה מרמזת דמיד כשיצא האדם מאהלו אוהל תורה, מיד מעותד הוא למלחמה מאויביו הם המקסרגים והמנגדים, כי כל זמן שיושב באהל תורה בדי אמות של הלכה וקובע מקום לתורתו, אויביו נופלים תחתיו. (אגרא דכלה)

כי יקרא קן ציפור לפניך בדרך (כב, ו)
פירוש, אם ירצה האדם להיות בבחינת קן צפור דהיינו שיהיה קן לשכינה שמכונה בשם צפור, על העץ דא צדיק דהיינו שיראה לקשר את עצמו לצדיק ועל ידו יכול לקרב את עצמו לה'. (ליקוטי תורה טשערנאביל)

והיה ביום הנחילו את בניו את אשר יהיה לו (כא, טז)
קיים לנו כלל והיה לשון שמחה הוא. ואם ישאל השואל לשמחה מה זו עושה ביום המיתה, מה שמחה היא לשכיב מרע זה הנוטה למות ועוזב לאחרים חילו.

אף אתה ענה לו ודאי שמחה רבה היא לאדם כשזוכה להנחיל ולהוריש לבניו את אשר יהיה לו שהתורה מעידה עליהם שהם שלו, נכסים כשרים ונקיים, שרכב ביוצת אפים וברכת כפיים, ביושר ובכשר, בצדק בהגנות וביעילות בלא תככי ערמה ומרמה וללא אמצעים של נישול וניצול נכסים כאלו שרכש לו אדם מאת אשר יהיה לו מתנת בריא הם נכסי צאן ברזל שרואים בהם ברכה

כנשר נעורכי, ואז יהיה התיקון הגמור, שבאות בערבוביא 'חטאת נעורים' ו'חסד נעורים', והטוב יתגבר על הרע ויהפכו לטוב. זה שנאמר בזהר נוח (עב, ב) ובתיקונים (תיקון יח): 'כד תחמי קשתא באנפי נהירין, תצפי לרגלי משיח' (= כשיראה הקשת בפנים מאירות, תצפה לרגלי משיח), שהקשת הוא אות הברית, נגד עונשי חטאת נעורים, ובדורו של משיח יהיה זה באנפין נהירין, בהארת פנים, שהשם יתברך מאיר עיניהם לדעת כי סר עוונם בזה, 'ועמך כולם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר' (ישעי' ס, כא), פירוש שומרי הברית, כנודע.

אותו חלום גרם לרבי צדוק להישאר באי' ביציא ולקנות את דרכו בחסידות. שם גם החל את התקבולות לחסידות. בסופו של דבר הפך להיות הוגה, לומד ומלמד מתורת החסידות. הוא הפך לתלמידו של הרה"ק רבי מרדכי יוסף ליינר, מחבר הספר "מי השילוח".

זמן רב סייר רבי צדוק לקבל על עצמו רבנות, על אף הצעות מרובות (בהם רבנות העיר לובלין), ורק לאחר הסתלקותו של הרבי מלובלין הרב יהודה לייב איגר, בשנת תרמ"ח, נענה להצעותיהם של ראשי החסידים וקיבל על עצמו את עול ההנהגה.

רוב חייו חי עוני והתפרנס בדוחק רב מחנות קטנה של בגדים משומשים שניהלה אשתו.

גם לאחר שקיבל על עצמו את הרבנות, והחל לקבל משכורת מהקהילה, סייר רבי צדוק להשתמש בכסף לטובתו, והשקיע את כל כספו בקניית ספרים למען הקמת ספרייה תורנית עניינית גדולה, אותה הקים בביתו.

תחום ההתמחות העיקרי של הספרייה היה כתיב יד.

רבי צדוק נודע כבר סמכא בזיהו והכרת כתיב יד, מה שמשך אליו תלמידי חכמים וחוקרים שרצו לקבל מידע על תארוך ואמיתות הכתבים שבידם. ביתו, על הספרייה שבתוכו, נשרף בשואה.

הגה"ק בעל "שבת הלוי" סיפר כי מדי יום ביומו לא היה רבי צדוק טועם כלום, עד שהיה מסיים מסכת ומקיים סעודת מצווה לכבוד ה"סיום".

כוח ההתמדה שלו היה עצום והוא לא הפסיק מלימודו אלא לזמן התפלה ולצרכים הכרחיים. גם בשעה שהיה משוחח עם מישהו היו עיניו נתונות בתוך הספר שלפניו, והיה ממשיך לעיין בו או שהיה כותב ושומע ומשיב לשואלו, ושום דבר לא הסיח את דעתו משקיעתו בלימוד.

אחד מחסידי המקורבים אליו - תלמיד חכם - דיבר עמו איזה דבר תורה ובאמצע פסק מלדבר כי ראה שהרבי שנקרא בפי כל "הכהן" - שקוע

הקנאה אכלה את בשרם ולא יכלו להביט בשוויון נפש על אושרו הגדול של ר' שמואל הירש חותנו, וביותר צרה עינם על האבן היקרה הזאת שעלתה בגורלו של ר' שמואל הירש ויחלו להוציא דיבות שוא ועלילות דברים על בתו של ר' שמואל הירש הנ"ל ויטפלו עליה דברים אשר לא כן, ובתחבולות שונות עלתה להם שהדברים הגיעו אל הכהן והוא כאיש זהיר וחרד מאד ומה גם שהיה כהן האמין בתומו לדברי העלילה ויפציר בה לקחת מאתו גט אבל היא בידעה את תומתה וצדקתה מאנה בשום אופן להסכים לזה. ובראותו שהיא מתעקשת עזב את בית חותנו לגמרי.

אחר איזה זמן שעזב את אשתו נוכח לדעת כי לא כל כך מהרה תרצה אשתו לקבל מאתו גט פיטורין, אז בא הרעיון בלבו לקבל "היתר מאה רבנים" וכן עשה נסע מעיר לעיר מרב לרב עד אספו היתר מאה רבנים. בעשותו את דרכו לקבל היתר מאה רבנים בא לאיציצא ונכנס אל הרב הקדוש ר' מרדכי יוסף זיע"ע ותיכף משיחתו הראשונה אתו נקשרה נפשו בו ומאז קיבל אותו לרבו. אולם אני שמעתי מאיש נאמן כי נסיעתו לאיציצא הייתה עפ"י גיסו חתן ר' שמואל הירש גיסו זה היה מחסידי איציצא ובנסעו לרבו לקחו אותו ומאז היה לתלמידו. עכ"ל.

כפי המקובל, בהיותו באי' ביציא נרדם וחלם חלום שאותו הוא מזכיר בספרו "דברי חלומות" אות ג'. זה לשונו הקדוש: "חלם לי בהיותי באיציצא, שהיו מגלין לי איזה דברים משורש נשמת. ובכלל הדברים היו אומרים לי כי הדור של משיח יהיה אותם הנפשות עצמן של דור המדבר, ומשיח נשמת משה רבינו ע"ה, כמזכר ברעיא מהימנא (זח"ג רמז, ב), והם עצמן אותן הנפשות של דור המבול, דגם משה רבינו ע"ה היה שם, כדאיתא בזהר, וכמו שאמרו בחולין (קלט, ב) 'בשגם' (בראשית ו, ג) גיטמאר 'משה'. ואז השחיתו דרכם, וחטא זה נקרא בספרים 'חטאת נעורים', [וכמו שנאמר] בהם (בראשית ח, כא) 'כי יצר לב האדם רע מנעוריו', ותיקנו זה בדור המדבר, והיה נקרא אז 'חסד נעורים', כנודע בסוד תאוות אדם חסדו, כמו שנאמר (ירמ' ב, ב) 'זכרתי לך חסד נעוריי'. והדור של משיח יהיה בסוד 'תתחדש כנשר נעוריי' (תהלים קג, ה), שיהיה גם כן אותו הדור של חסד נעורים שיתחדש שנית".

וביתר הרחבה הוא כותב על זה בספרו "צדקת הצדיק" אות צ"ה: "בימי הנעורים רתיחת התאוה מתגברת, ואז מרבה חטאים מצד היצר, רחמנא ליצול, והם חטאת נעורים, זה היה בדור המבול, כמו שנאמר שם: 'כי יצר לב האדם רע מנעוריו', וגם כן טוב הרבה מצד היצר טוב וחשקות לדברי תורה, זה היה דור המדבר, כמו שנאמר: 'זכרתי לך חסד נעוריי', והם עצמם אותם הנפשות, כמו שנאמר בזהר, דהיו ראויים לקבל תורה במבול אילו זכו, ונשמת משה הייתה שם. דודורו של משיח אז יהיה פעם שלישית אותו דור, בסוד מה שנאמר 'תתחדש

מגדולי גדולים של צדיקי פולין היה הרה"ק רבי צדוק הכהן (רבינוביץ) מלובלין זיע"א שביום ט' אלול חל יום ההילולא שלו ואשר ספריו הגאונים פרסמו את שמו ונודעו בכל רחבי העולם היהודי, אם זה "פרי צדיק" על התורה או כל אחד מספריו כמו "צדקת הצדיק", "קומץ המנחה", "תקנת השבץ", "רסיסי לילה", וכדומה.

כיום הלימוד בספריו הוא נחלת מעטים, אולם פעם אנשים ישובו והתעמקו בספרים אלו. ציטטו את דבריו והתענגו על עומק הגיונו.

רבי צדוק הכהן מלובלין הוא אחד מגדולי הוגי הדעות של העם היהודי, הגותו מאופיינת בשיילוב של למדנות תורנית ופרשנות חדשנית עם תורות הקבלה והחסידות. הוא השתייך בדרכו לחסידות איציצא של האדמו"ר הרה"ק רבי מרדכי יוסף ליינר, ולחסידות לובלין של האדמו"ר הרה"ק רבי יהודה לייב איגר, אם כי הושפע גם מספרי חסידות ברסלב וחסידות חב"ד.

רבי צדוק מלובלין נולד בשנת תקפ"ג בעיר קרייבורג לרב הקהילה הרב יעקב הכהן שהיה ממשפחת רבנים מתנגדים ולאמו, מצאצאי השל"ה. התייתם מאביו בגיל שש, וגדל בבית דודו, אחי-אביו, הרב יוסף הכהן רבינוביץ רבה של קריינע ומחבר הספר "כפות זהב". באותה תקופה נודע כ"עילוי מקרייניק", ותשובה אליו התפרסמה בספרו של הפוסק רבי יוסף שאול נתנזון מחבר ספר "שואל ומשיב". למד בישיבה בלובלין ונתפרסם בכישרונו ובהתנהגותו.

בגלל סיבה שתובא לקמן נסע כמה שנים אחר נישואיו על פני המדינה לבקש היתר מאה רבנים. הוא לא הסתמך על הוראתו של הנודה ביהודה שהתיר לקבל היתר, לא של 100 רבנים אלא 'מספיק' שיהיו תלמידי חכמים, ועל הוראה זו אמר הרב מטשעבין בבדיחותא, "חושבים שהנודע ביהודה היה מקל בהוראה זו, אך לכשתדייק בדבר תראה שהוא החמיר... נקל למצוא 100 רבנים יותר מאשר 100 תלמידי חכמים..."

כששב מנסיעתו אמר שראה רבנים גדולים באמת, וגם התוודע לרבנים ששמן גדול מהם... רבי צדוק נמנה בתחילה עם המתנגדים לתנועת החסידות. במהלך חיפושיו, הגיע אל רבי מרדכי יוסף ליינר, האדמו"ר מאי' ביציא.

כיצד הגיע לאיציצא? על כך מסופר בספר מלאכי עליון: "בזיווג ראשון היה רבי צדוק חתן הגביר ר' שמואל הירש הכהן מעיר וולאדאווקה. חותנו היה עשיר גדול וגם חסיד וירא ה'.

כסף לא נחשב בעיניו בכדי לקחת אותו לחתן לבתו ואם כי היו לו 'ל' שמואל הירש הנ"ל עוד חתנים לומדים ויראי השם, בכל זאת כיבד אותו יותר מכולם כי ידע את ערך האבן היקרה שהכניס לביתו. אולם לא לעולם חוסן. נמצאו בוולאדאווקה, כמו בכל העיריות הקטנות, אנשים צרי עין ומקנאים אשר

הילולא דצדיקא

– רבי שמואל בן הרא"ש (ה'ק"ב)
רבי שמחה בום ב"ר צבי הירש מפשיסחה (תקפ"ז)
רבי יהושע צבי מיכל שפירא ב"ר יעקב אפל- ציץ (ת"ר)
רבי אברהם אהרן מייטלבוים אב"ד קולבסוב ב"ר יקותיאל יהודה אב"ד סיגעט (תר"ע)
רבי אברהם נחום טווערסקי מחלם הי"ד ב"ר משה יהודה לייב מקאמניר- חלם (תש"ב)
רבי משה אליקים בריעה ב"ר באר משה בן המגיד רבי ישראל מקוויניץ (תקפ"ח)
רבי אליעזר ב"ר צבי אלימלך שפירא מלאנצווט (תרס"ה)
– רבי יעקב ישראל מטשארקאס ב"ר מרדכי מנחם רובל ב"ר עמק תפלה (תרל"ו)
רבי אברהם יששכר דב ב"ר שלמה הכהן ב"ר חסד לאברהם מרדומסק (תרנ"ב) הביא תרנ"ה)
רבי משה ב"ר יעקב ציפרוש – סדר גיטין (שס"א)
רבי אליהו שיק – עין אליהו על עין יעקב (תרל"ו)
רבי יעקב יוסף הלוי הורוויץ אב"ד גלגוא וברוד ב"ר מאיר מטיקטין (תקט"ו)
רבי יוסף חיים ב"ר אליהו מנגוד ב"ר א"ש ז"ל, רב פעלים ועוד (תרס"ט)
רבי ירחמיאל משה ב"ר יחזקאל יעקב מקוויניץ (תרס"ט)
רבי יהושע אשר אורי אלתן ב"ר יעקב צבי מקולבליעל- פרויסוב ב"ר אמרי יהושע (תש"א)

י"ד אלול

ס"ז אלול

י"ח אלול

י"ח אלול

רבי אברהם יחיאל ב"ר יוסף חיים פיש מ"א (תשנ"ח)
– רבי נחום יהושע מרדומבויל הי"ד ב"ר אברהם שמואל מברנה (תש"ב)
– רבי יעקב אייזר ב"ר משה ר' עקיבא מפרישבורג (תק"ח)
רבי אברהם יצחק – זרע אברהם (תפ"ט) רבי מאיר הלוי הורוויץ אב"ד לעברטשוב – נכד ב' ההפלאה (תר"א)
רבי ישראל יעקב יוסף מייטלבוים מוואלאווא ב"ר שמואל מגארליץ (תרפ"ד)
רבי אברהם יעקב מפרוסיא ב"ר שמואל (תש"ב)
רבי יעקב קופל חסיד תל מרן הבעש"ט הק"י זיע"א ב"ר נחמיה פיפל אבי שושלת קוסוב- יוויניץ (ת"ש)
– רבי אברהם אביגדור נחום ב"ר יעקב יצחק דן מסטיקוב- ב"ב (תשס"א)
רבי יצחק הכהן שפירא אב"ד קרעמניץ וקראקא ב"ר דוד (שנ"ב)
רבי נפתלי שפיטץ – מלא רצון (תע"ב)
רבי צבי דישקעס מאופטשנה מ"ל ה"ק מפשיסחה (תרט"ז)
רבי יצחק מברנה ב"ר יחיאל מיכל חתן רבי אהרן מטשערנבויל (תרכ"ה)
– רבי יוסף ב"ר יצחק הלוי ב"ר יוסף מראווא (תק"ס)
רבי יעקב קופל ב"ר יחזקאל רייך, אב"ד בורפסט תל ה"ק סופר (תרפ"ט)
רבי נתן ב"ר יצחק שפירא הנה"ח מלובלין (תר"ב)
רבי דוד דב טאוב אב"ד זאבריונסק – בנין דוד (תרנ"ט)
רבי שמואל אהרן מילער הי"ד אב"ד לאבאווא ב"ר נפתלי (תש"ב)
– רבי יהודה ליווא ב"ר בצלאל, המהר"ל מפראג (שס"ט) רבי יצחק חיות ב"ר אברהם – אפי ברב"י (שע"ג)
רבי דוד גאון – צמח דוד (שע"ג) רבי יעקב יהושע היילפרין אב"ד פאדובה ב"ר אלתן- נחלת'שושנת יעקב (שצ"ב)
רבי צבי הירש אב"ד אה"ו ב"ר בנימין באטשא שו"ת תפארת צבי (תקס"ו) רבי יוסף מאוסטיליה ב"ר מרדכי מנעשכי (תק"צ) רבי אברהם יהודה לייב קוואק מברא תל החי"ה"ם ור"ה"ה מאלכסנדר (תרנ"ה)

ראשו ורובו באיזה ענין ולא רצה להפריעו, אולם רבי צדוק שאלו מיד "מדוע הפסקת באמצע?" "חושש אני לבטל את הרבי מלימודו", ענה החסיד. אותי אין מבטלים! ענה הרבי.

אולם אם באו אליו חסידים שלא בענייני תורה, והיו מסיחים את דעתו מעבודתו, היה מתאונן על ביטול תורה.

מעשה ובא הרה"ק רבי יעקב מביאלה לובלינה לשבות שם שבת אחת באו לכבודו כמה מאות מחסידיו ממקומות שונים להקביל את פניו.

לאחר שהקבילו את פני רבם הלכו לקבל שלום גם אצל רבי צדוק, ולהזכיר את עצמם כדרך חסידים.

כאשר בא הרבי מביאלה להתראות עם רבי צדוק אמר לו הכהן בתרעומת: "החסידים של כבודו גורמים לי ביטול תורה". "במקום תורה שם תהא תפלה" אמר הרבי מביאלה. "זמן תורה לחדד חזון תפלה לחדד" ענה רבי צדוק בחריפות.

הזמן היה יקר מאד בעיניו, וכל רגע שעבר ללא תורה היה בעיניו כאבוד מן הנצח. על כן היה כל כך חרד על כל רגע ורגע לבל יוציאו חלילה לבטלה. תפלת שחרית היה נוהג להתפלל ביחידות בביתו בהשכמת הבוקר, גם בשבת.

לבית המדרש היה נכנס רק לקריאת התורה. את האנשים שבאו אליו היה מקבל בשעה שבין מנחה למערב, וגם אחרי תפלת מעריב היה ער כמעט כל הלילה וישן רק כמה שעות ביממה. היה אוכל רק פעם ביום וגם זה רק לאחר שעשה סיום על מסכת וכך היה מסיים מדי יום ביומו מסכת שלמה כפי שסיפר בעל שבט הלוי. **בט"ו** באב מדי שנה בשנה היו חסידיו עושים סיום הש"ס.

פעם קרה שביום האחרון לפני ט"ו באב נודע שלא כולם עמדו בהתחייבות. חלק מן המסכתות נשארו עם "חורים" גדולים פה ושם. את מסכת כתובות לא למדו כלל... הם נכנסו אל הרבי לשאול מה לעשות.

"תעשו את הסיום בזמנו" הורה הרבי. עד למחרת הערב - זמן הסיום - סיים רבי צדוק את מסכת כתובות כולה ואת כל עשרות הדפים שלא הספיקו החסידים לגמור בשאר

על הצדיקים המשך מעמ' ג'

המסכתות!...

בשנת תרנ"ב פרצה בלובלין מגפת כולרה (חולירע) שהפילה חללים רבים. אלה שניצלו ממנה סיפרו ניסים ומופתים. אולם הרבי שלא אהב לדבר על מופתים סיפר בפשטות מה שאירע עמו עצמו ומה שעלה במחשבתו בקשר לעניין באותה שנה: הדבר קרה בערב שבת קודש בבוקר כאשר השכים לקום כדרכו, הרגיש תסמיני מחלה. כיון שהיה בקיא בסימני החולירע זיהה בעצמו את סימני המחלה.

בתוך כך בא אחד מחסידיו להזמין לברית מילה של בנו הנוול לו למזל טוב וכבדו להיות סנדק. שקל הרבי בדעתו האם ללכת עם האיש אם לא. אם יתאמץ וילך למרות חוליו יכול להיות שיפול באמצע הדרך וימות, ואם לא ילך הרי 'מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה'. מה עושים?

"גם אם לא אלך" הררה הרבי, "כלום אנצל מן המחלה שפגעה בי? המוות אורב לי בין אלך ובין לא אלך. מוטב לקיים עוד מצוה אחת בטרם אמות", החליט קם והלך עם האיש.

בלכתו בדרך צפו בראשו דברי הגמרא בשבת (קנ"ג ע"א) 'רבי אליעזר אומר שוב יום אחד לפני מיתתך. שאלו תלמידיו את רבי אליעזר, וכי אדם יודע איזהו יום ימות?

אמר להם כל שכן, ישוב היום שמא ימות למחר, ונמצא כל ימיו בתשובה. שאלתי את עצמי - הוסיף ר' צדוק לספר - למה חיכה התנא עד שישאלוהו תלמידיו ולא אמר להם מיד את הטעם "שמא ימות למחר"?

והתירוץ: ר' אליעזר רצה שהתשובה תהיה בבחינת ודאי ולא שמא, כי השב מפחד שמא ימות, אין זו תשובה שלמה. הוא מחובר עדין לגשמיות של העולם הזה.

אבל מי שידע בוודאי שקצו בא והוא נוטה למות, ואין לו עוד כל שייכות עם העולם הגשמי ועם ההרגשות הגופניות והוא כולו בעולם הנשמות - **אזי** תשובתו בתכלית השלמות. כך עלתה

במחשבתו, סיפר, בשעה שהלכתי לברית המילה. הוא היה בטוח כי הוא נוטה למות כי הרגיש איך המחלה קודחת בו. וכך נגאלתי מן המחלה, סיים... *

כותבי קורותיו ציינו כי לרבי צדוק היה אח בשם ר' יצחק אביגדור בן ר' יעקב הכהן, שעלה לארץ ישראל, ובעקבותיו רצה אף רבי צדוק לעלות לארץ ועמד אתו בקשרי מכתבים בעניין הנסיעה.

מסופר כי האח קילס מאוד את ארץ ישראל והלהיב בדבריו את אחיו שיעלה גם הוא לארץ. כלומר, אילו היה קורא את הדברים...

בידי מי החסידים נפל מכתבו של אחיו הצעיר והוא דאג שלא יגיעו לידיו של רבי צדוק, מפחד שמא יעזוב את הגולה ויעלה לארץ ישראל. היכן היה גר אח זה, האם הותיר אחריו צאצאים בארץ והיכן מקום קבורתו? פרטים אלו לא ידועים. אולם לאחרונה גילה הרה"ח אורי ולר שיח' מירושלים שהשקיע שנים רבות במחקר על אחיו של רבי צדוק, ולאחר שחברה קדישא הראשית והכללית ירושלים ת"ו מיחשבה את כל רשימת הנפטרים מאז היווסדה בשנת תרט"ז ועד ימינו.

כל המידע שנרשם בפנקסים הישנים, הועבר למחשב. וכך לאחר חיפוש ממוחשב של השם יצחק אביגדור התגלתה בבית הקברות בהר הזיתים (חלקה ט' שורה כ' קבר ט') המצבה עם הנוסח הבא:

פ"ג איש י"א (ירא אלוקים) הרה"ר יצחק אביגדור בה"ה יעקב מבוטען. נלב"ע כ"ד חשוון תרנ"ח ת.נ.צ.ב.ה. העיירה בוטען נמצאת ברוסיה הלבנה לא הרחק מהעיירה המפורסמת סלונים, בקרבת מקום לגבול הליטאי. והרי משפחתו של רבי צדוק משפחה ליטאית במקורה. ואביו רבי יעקב שימש בכתר הרבנות בערי ליטא ולטביה, רבי צדוק הסתלק מן העולם בשנת תר"ס כשנתיים אחרי התאריך החקוק על גבי מצבה זו.

מאוחר יותר התברר עוד פרטים שאיששו את ההשערה הראשונית שמדובר באחיו של 'הכהן', לאחר שנפטר אביו של רבי צדוק רבי יעקב מקריזבורג, התחתנה אמו האלמנה עם הג"ר יהודה לייב מו"ץ קהילת בוטען.

האח רבי יצחק אביגדור שהיה ילד קטן עבר ממש לבוטען עם אמו ואביו החורג ומשם עלה לארץ ישראל בעוד אחיו הגדול רבי צדוק נשאר בפולין. ומפורסמת אמרתו של רבי צדוק הכהן: "איש הישראלי אשר בראשו שוכנות שתי מחשבות טובות - מיד אומר עליו הקב"ה: "פה אשב כי איוותיה!" **זכותו יגן עלינו.** מהרב יאיר וינשטוק

הנה הראשונים וגם האחרונים בספריהם יועצין על אלו מפני ראש השנה ומאיימין על האדם כי גדול יום ה' כי קרוב ומי יכילנו. ובוחר חדש: ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, דא הוא ירחא דאלול.

וזה לשון האריזי ז"ל: "ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים", "את אביה" זה הקב"ה. "ואת אמה" זו כנסת ישראל יבכה האדם ויתחנן לפני ה'. "ירח ימים" הוא חודש אלוש שהחמה ימי רחמים ורחוק. (יפוד וישרש העבודה. שער המים)

ההתעוררות לקראת יום הדין הקרב ובא

הנה מצויים אנו כעת כבירה התיכון של חודש הרחמים והסליחות, ואנו זוחלים ורועדים מאימת הדין, ומאימת יום הדין הנורא הקרב ובא, ובו יפסק בשמי מעל על כל אחד ואחד, מי יזיה ומי ימות, מי יעני ומי יעשר.

משל לדייג אחד אשר לא אבתה נפשו לישב יחד עם כל שאר הדייגים ולחכות לכל דג ודג שיגיע להכתם. אי לכך הוא התחכם והגיע באישון ליל אל גדות הנהר, ושם פרש את רשתו ומצודתו בתוכי הים, כשבתוכו הוא הכנים מזון למשוך בו את דגי הים שבידיו יתנו, ולמחרת היום בהיות בקרו, הגיע ושלח ממצולות ים דגים למככר.

הדגים שברשת נענו ואמרו זה לזה, אוי כמה מפשים אנחנו, הרי לאחר שאכלנו מהצידה אותה הכנים הצייד אל תוך הרשת, הרי היה עלינו לצאת מהמצודה הפרושה, ואז היינו גם נשכרים במאכל וגם ניצולים מציפורניו של אותו צייד, ואכן לא נשאר להם כי אם לבכות ולצוק על הקבר.

כמוהם גם אנו, שרק משך ימות השנה עת רואים אנו שבא עלינו כזאת וכזאת אנו צועקים לשעבר, ולו עתה נשכיל בימים אלו, נוכל לבא לפני המלך ולהתחנן לו שרצוננו לראות מלכנו, ולצאת כעת מן המיצר אל המרחב, ולזכות לשנה מאירה ללא כל צרה וצוקה. **ובהאי** יומא על האדם לידע שכל עתידו תלוי כפי מעשיו, וכדברי רש"י הק' (ריש ראש השנה) "באחד בתשרי ראש השנה לאדם - הקב"ה דן בתשרי את כל באי עולם כל הקורות אותם עד תשרי הבא", בתיבות ספורות הוא מכליל את כל אשר אנו אומרים בפיוט 'ונתנה תוקף' ועל כן בני אדם יחפזו וחיל ורעדה יאחזו כבוא יום הדין הגדול והנורא להתעורר ולשים גדרים וסינים, בקבלות טובות, לשוב כל אחד לצור מהצבתו. (מפי הגה"צ המושפיע רבי אלימלך בידרמן שליט"א בן כ"ק מרז' ארמור' הקה"ט זיע"א)

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

לעילוי נשמות
הרה"ח ר' קלונימוס קלמן
בן הרה"ח ר' אשר אנשיל ז"ל
ודדי
נלב"ע ט"ו אלול תשע"ג
תנצב"ה
הונצה ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמות
ר' יצחק ברוך בן ר' חיים יהושע ז"ל
שעכטער
נלב"ע י"ג אלול תש"פ. תנצב"ה.
===
הונצה ע"י נכדו ידידו היקר
הרה"ח ר' נתן חנה שעכטער שליט"א - ארה"ב

לעילוי נשמות
האשה החשובה גזמלת חסידים
מרת **מנח** בת מרדכי ע"ה
נודתה ביסודיים קשים ומרים
ונפטרה ביום י"ב אלול תשס"ג
ת.נ.צ.ב.ה.
לע"נ
ר' משה בן יוסף ז"ל קלעצקין
נפטר ט"ו אלול תשס"א
תנצב"ה

אנא
הרבו בתפילה
על האשה
החשובה
מרת **אלטא**
קטיל בת
בלומא גיטל
תחי'
לרפ"ש
ואריכות ימים
ושנים טובות